

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Feladós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.A kiadóhivatal vezetője:
Réthy László.

A kamarilla.

Makó, márc. 22.

Ha a mungók, akik munkapártnak nevezik magukat és akiket egykor szabadelvű párt név alatt ismertek és utáltak Magyarországon, — mindig olyan nagy felháborodást tanúsítottak volna a bécsi kamarilla iránt mint most, amikor hitük szerint ez a kamarilla buktatta meg: akkor egyáltalában nem volna komikus a mungó elkeseredés a kamarilla iránt. Hanem a mungók, akik voltak „szabadelvék” is, sohasem haragudtak a kamarillára. A kamarillának pedig éppen ez a legkevesebb bűne, amit az ország ellen elkövetett. Ne menjünk vissza a szabadság harciáig, mert attól kezdve, sőt az előtt is, undok vérnyomok jellemlik a kamarilla kezének működését. A börtön és a bitófa jelöli utjait s a jobb hazafiak kiontott vére kiált bosszuért. Maradjunk csak a legújabb éveknél, ahol nemcsak a szabadelvűpárt, de a munkapárt is mindig szívesen állott a kamarilla szolgálatában.

A nemzet akarta a gazdasági függetlenséget! Nem a szabadelvű, illetőleg az ugynevezett munkapárt állott-e utjában a kamarilla rendelkezésére! Akarta az önálló bankot, a külön vámterületet. Nem mungóék voltak-e ellene a kamarilla parancsára? Még a készletéseket is a kamarilla akadályozta meg és a mungók hiven bólintottak rá, hogy úgy legyen.

A magyar vezényszó is a nemzeti törekvések között volt, de erre sem volt kapható sem a régi szabadelvű párt, sem ennek a pártnak a letétéményese: a munkátlan munkapárt.

A hadseregbe vonatkozó minden reformot a munkapárt akadályozott meg és jelezte ezzel hűségesen, hogy a — kamarilla intencióját követi.

Hát igen! Ők mindig a kamarilla rendelkezésére cselekedtek és a nemzeti törekvéseket figyelmen kívül hagyták. Politikájuk abból állt, hogy a kamarillát hűségesen szolgálják az osztrák érdekeknek az ország érdekeit minden téren feláldozzák. És valahányszor a nemzet alkotmányos jogaiból elaludtak valamit, mindig azzal vizsgáztalódtak, hogy azt a nemzet többsége így akarta.

Pedig sohasem képviselték a nemzet többségét!

Ha csak egyetlen egyszer választott volna a nemzet saját akarata szerint, hirmondó sem maradt volna közülök. Egyszer még is megpróbálták. Azt mondták, hogy ítéljen a nemzet. A nemzet ítélte és az ítélet a szabadelvű párt halálát jelentette. Bécsben megrettentek az eredménytől s ismét a kamarilla nyult bele a magyar közügyekbe, hogy

a kiirtott szabadelvűpártot a mungókban restaurálják. Kierőszakolják Khuennél hatalmi nyomással, vesztegetéssel, erőszakkal. Életüket hát annak a bizonyos kamarillának köszönhetik, de nem a nemzetnek. Uralomra jutottak ismét, de az elszánt ellenzékkel szemben nem tudták határidőre liferálni Bécsnek a pénzt és a véradót. A mindenható kamarilla egyet gondolt és felrugta őket. Tehette, mert kreaturái voltak.

És ők ezt nem látják be. Haragusznak és szidják a kamarillát. Arra hivatkoznak, hogy ők a nemzet többségének a képviselői és éppen ezért nem lehet velük elbánni. A kamarilla pedig tudta, hogy nem igaz. Eppen ezért nincs hatása haragvuknak. Arra nem adnak semmit. Annál inkább nem, mert azt is tudják, hogy ha ismét megrázzák előttük az abrakos tarisznyát, csoportosan törtetnek előre és kitárt karokkal kívánják magukat a mindenható és mindent adó kamarillának.

És kitudja, nem lesz-e meg ehhez az alkalom. Végre is a kamarilla szereti őket. Az olyan jó és engedelmes fiukra van szüksége. Ezeknek lehet parancsolni. Csak kiáltani kell: Mungó, hasra fekdüni! Es mungóék hasra fekdüsznek valamennyien. Még a geszti gróf az osztrák Coriolán is, aki most haraggal fordul Bécs ellen, vagy mondjuk a kamarilla ellen.

Kár hát olyan nagy haragra fortyanni! Kár a müellenzékieskedés, amit tőlük senki nem vesz komolyan. De legkevésbé fél tőlük a kamarilla, akiről most azt hangoztatják, hogy az csapta el őket. No de nem baj. Vissza fogja venni. Szüksége van rájuk. Szüksége van egyiknek a másikra. Ennyi éppen elég volt a haragból. A nemzet ismételtlen megértette ebből, hogy a nagy alkotmányos sérelmeket a hatalmi párt a mungóhad nem nevezhette meg a kamarillának soha csak éppen azt, hogy őket is egy kissé elcsapták. Annál érdekesebb lesz a vizontlátás, mert ők és a kamarilla egyhuron pendülnek.

— A polgári iskola ügye. Ismétetes dolog, hogy Papp József és társai beadványt intéztek a városhoz, hogy a polgári leányiskolát és a mellette levő állami elemi iskolát adja el a város és azokat más helyen építtesse fel. Az állandó választmány mai ülésében foglalkozott az indítvánnyal és ugyanolyanhatározatot hozott, mint a tegnapi tanácsülés, nevezetesen, hogy míg a miniszter a polgári iskola kibővítésére kért segély ügyében nem dönt, addig ebben a tárgyban nem határoz.

Özvegy asszony pénze.

— Ellopott takaréktári betét.

(Lapunk tudósítójától.)

Makó, márc. 22.

Kádár Sára makói asszony néhány évvel ezelőtt vesztette el férjét: Szilágyi Jánost, ki után egy kis vagyont is örökölt. A reá maradt földet férje halála után még néhány évig maga az özvegy asszony művelte. Mivel azonban betegeskedni kezdett, négy évvel ezelőtt kiadta a földet haszonbérbe és ekkor is, valamint ezelőtt csaknem minden pénzét berakta a takarékpénztárba.

Az ősz óta folyton betegeskedett Kádár Sára, úgy hogy a haszonbérből megmaradt 200 koronáját sem tudta személyesen bevinni a takarékpénztárba. Megkérte hát erre Klára nevű testvérét, ki a kétszáz koronát néhány nappal ezelőtt bevitte a takarékpénztárba.

Mikor a pénzt elhelyezte, az irniolvadni nem tudó öreg kíváncsi volt, hogy mennyi pénze van már testvérének a takarékpénztárban?

— Csak pár száz korona — volt a takaréktári tisztviselő válasza — mert a múlt évben 2630 koronát kivettek a pénzből.

Az asszony jól tudta, hogy testvére megtakarított pénzéből soha egy fillért ki nem vett, azért haza futott testvéréhez, hol közölte vele a hallottakat.

Gyanújuk mindjárt Mahóczki János asztalosra és a vele közös háztartásban élő Borka Erzsébetre esett, kiknek házat a múlt év augusztus havában hírói árverésen eladták és mint teljesen tönkrement emberek Kádár Sárahoz kérezték be, ki megszánta őket és házában lakást adott nekik.

Mahóczkiék november havában elköltöztek Kádár Sárától, mert október havában 1860 koronáért ők is házat vettek, mit teljes összegében ki is fizettek.

Mikor Kádár Sára megtudta, hogy pénzét a takarékpénztárból kivették, gyanúja csak erősebb lett az által, hogy értesült arról, miszerint Mahóczkiék házat vettek. Feljelentette őket a rendőrkapitányi hivatalnál. Itt megindult ellenük a nyomozás.

Ma hallgatták ki a rendőrségen Mahóczkiékat. A férj azt állította, hogy a ház vételára feleségének: Borka Erzsébetnek képezte megtakarított pénzét. Viszont az asszony azt vallotta, hogy a ház vételárát neki Mahóczki adta. Ilyen ellenmondásokba keveredtek Mahóczkiék, de ezenkívül még számos tanu igazolta azt is, hogy mi-

óta Mahóczkiék új házukba beköltöztek, azelőtt földhöz ragadt szegény emberek állandóan nagylábon éltek.

Az ellenmondások, nemkülönben a bizonyítékok sulya alatt Mahóczkiék beismerték bűnüket, így letartóztatták őket, holnap pedig átkísérik a szegedi kir. ügyészség fogházába, hogy elvegyék gonosz cselekményük méltó büntetését.

Borka Sára nem igen fog károsodni, mert a lopott pénzen vásárolt házat most el fogják az ő javára adni. Mahóczkiéknak pedig egyelőre nem kell lakásról gongoszkodni, ezt meg fogja nekik nyújtani a szegedi Csillagbörtön.

A két halhoz

vagy

a nagy hal, hogy falja fel a kis halat.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, márc. 22.

A múlt héten egy érdekes esküdszéki tárgyalás volt Szegeden. A vádlottja egy szegény kiskereskedő volt, aki napkeltétől késő estig talpon van s kemény harcot vív a nélkülözéssel, hogy családját eltartassa. A feljelentő egy Gazdag virilista, aki konkurenciát csinált a kis bódésnak s akit emiatt a Szegény megsértett egy újságcikkben. A gazdag ezért beperelte a Szegényt, de az esküdtek irtalmassak voltak s felmentették őt.

A tárgyalás vezérmotívuma egy példázat volt. Az, hogy ősi törvény, hogy a nagy hal felfalja a kis halat. A nagy hal a Gazdag volt, a kis hal a Szegény. Az esküdtek azonban a kis hal pártjára álltak s kimondták, hogy nem bűnös a Szegény, amiért a Cazdagot megbecsületsértette.

A nagy hal, meg a kishal hazajöttek Szegedről a tárgyalásról. A szegény kis halat megvizsgáltta ugyan az emberséges verdíkt, de a konkurenciáját nem szüntette meg. A gazdag árúbódéja most is ott áll szemben a Szegényével.

A szegény kis hal önvizsgálatul legalább megboszanítja a nagy halat.

A bódéjára cégtáblát festetett ezzel a felirattal:

A két halhoz.

A táblán ott van a nagy hal amint tátott szájjal uszik, hogy felfalja a kis halat.

A kis hal, ha már mást nem tehet, legalább bosszanítja a nagy halat, akinek minden nap látni kell ezt a sorokat mondó képet meg a feliratát.

A DMKE. működése.

Jelentés az 1911. évről.

IV.

Makó, márc. 22.

Tervek a jövőre.

Osztályunk zászlajára a kultúra, a műveltség terjesztése van írva. Ennek azonban a társadalom minden rétegére, osztályára ki kell terjednie, az intelligenciára ép úgy, mint a köznépre. S ha az eddig tervebe vett intézmények, mint a munkásgimnáziumi előadások, az analfabéta tanfolyam, a női továbbképző, az eddig megtartott szűkebbkörű, csak kisebb számú hallgatóságra támaszkodó, tulajdonképpen nem is a DMKE kötelező tartozó hétfő esti ismeretterjesztő előadások nem sikerültek úgy, amint azt tervezték, bár az azokra fordított munka s fáradtság így sem veszett egészen kárba, van még több más olyan irány, terv, amelyek üdvösek volnának s szerény anyagi körülményeink közt is megvalósíthatók. A közönség, az intelligencia körében még élénk emlékeztetben vannak a most már nem létező Felolvasó Egyesületnek néhány évvel ezelőtt a téli hónapokban hetenként rendezett felolvasásai. A tiszti kar érdemesnek, helyén valónak tartja ez előadásoknak felújítását annál is inkább, mert a közönség érdeklődése újabb többször megnyilatkozott ez irányban, másrészt pedig a vallás és közoktatásügyi miniszterium egy újabb leírata azt hozza tudomásunkra, hogy az ilyen ismeretterjesztő felolvasásokat csak úgy jutalmazza az eddigi mértékben, ha azok valamely helyi kulturegyesület keretében történnek. Így az eddigi külön is jutalmazásos DMKE-felolvasásokká válnak. Hogy az estély színvonala magasabb legyen, az osztály külön is jutalmazni óhajtja a felolvasásokat azzal a fentartással, hogy a felolvasás tárgyáról és tartalmáról előzetesen bármikor tájékozást szerezhet. A belépő díj, úgy amint volt annak idején is, a lehető minimális volna. Az előadás vonzóbbá tételére kellő keretről is gondoskodni szándékunk néhány koncert-számmal, természetesen a szükséges népszerűsítés a sajtóban, társadalmi uton nem maradna el.

Nagyon üdvös s fontos tervnek tartjuk népies előadások rendezését a köznép számára. Célja a nép foglalkoztatása, irányítása, szórakoztatása, figyelmének lekötése olyan időben, amikor éppen a semmittevés miatt figyelme kevésbé hasznos irányba terelődnek, minden egyes, vagy minden második vasárnap délutánján. Az előadás egy-egy lehetőleg szabad előadásból állana a népet közelebből érdeklő, de emellett tanulságos kérdésekről, ilyenek: gazdasági kérdések, fényűzés, alkoholizmus, a barátság, mik a kötelességeink magunk s mások, a közíránt: az egészség megőrzése, az első segélynyújtás baleset idején stb., esetleg más hasznos tudnivalók, általános ismeretek elemei. S hogy ezek az előadások is érdekesebbek legyenek, a fiatalság köréből néhány vállalkozóbbat fel lehetne léptetni szavallással. Egyszer s másszor egy-egy szindarab előadása nagyobb mozgalmat s nagyobb érdeklődést is keltene. Így volna, ami a népet az előadásban túl is intenzívebben foglalkoztatná, témát, anyagot nyújtana beszélgetésükben. Nagyjából, ha nem is lényegében, az angol Sunday popular services tendenciája érvényesülne ebben a tervben is. — E terv kivételére ép alkalmas időben jött a Makói Gazdasági Egyesület vezetőségének ama kérelme, hogy a gazdasági egyesületben tartandó népies előadások megtarthatására az osztály támogatást nyújtson s előadókadjon. Hisszük és reméljük, hogy a terv megvalósítása elé semmi nagyobb akadály nem fog gördülni.

Osztályunk figyelme azonban nemcsak Makóra terjedhet ki, hanem már neve szerint is egész megyénkire. Tervünk ilyen népies előadások megtartása néhány szomszéd községben is, egyben-egyben évnként átlag 2-szer. Tudakozódás alkalmával örömmel konstatáltam, hogy nemzetiségi falvainkban is készséggel várnak bennünket. Az előadásokat, amennyiben gépeink alkalmasak lesznek hozzá, vetítéssel óhajtjuk érdekesebbé tenni.

Terveink megvalósítására anyagi támaszról kell gondoskodnunk. Ennek egyik módja új DMKE tagok gyűjtése. Történetek is kísérletek az előző években úgy, mint most is, de nem nagy sikerrel. A gyűjtést erőltetni nem tanácsos, nem volna benne nagy köszönet. Lehetőleg arra kell alkalmat nyujtanunk, hogy a közönség, amit ad, azt szívesen, önként adja. Erre legalkalmasabb módszer *jótekönyvű DMKE koncertek s műkedvelői előadások* rendezése. Célunk évenként egy ilyen koncertnek a farsang idején s egy műkedvelői előadásnak késő tavasszal való megtartása s azoknak a közönséggel való megkedveltetése, úgy hogy lehetőleg ne csak szívesen fogadják, hanem óhajtsa is azokat. Az ilyen koncerteknek, DMKE bálaknak, előadásoknak az az erkölcsi haszna is van, hogy városunknak amugy is nagyon szétforgácsoló rétegeit közelebb hozza egymáshoz s tömöríti.

A közönségnek egy-egy nemes cél érdekében való tömörítésével, egyesítésével osztályunk egyúttal hivatásának egyik legszebb programját tölti be.

Nem áltatjuk magunkat vérmes reményekkel, de a két utóbbi sikeres ilyen fellelése az osztálynak a közönség előtt, azt talán a nem alaptalan hitet kelti bennünk, hogy a DMKE kellő sympatiának örvend a közönség körében. — Megyénk néhány más városában is tervünk ilyen jótekönyvű koncertek megtartása osztályunk javára. Az eddigi, sympatiát eláruló jelekből azt következtethetjük, hogy tervünk nem kivihetetlen.

Amikor végül az osztály nevében mindazoknak, akik a DMKE érdekében bármintó szolgálatot is tettek, hálás köszönetet mondok, arra kérem az osztály jelenlevő és nem jelenlevő összes tagját, kiki támogatása az osztály munkáját, ott ahol s úgy amint azt tudja s jónak látja, legyen egy-két jó szava róla ismerősei körében, ha a DMKE-ről, egy-egy tervének megvalósításáról van szó. Teremtünk DMKE-kultuszt s egyengessük készséggel a nagyközönség szívéhez vezető utat!

Dr. Magyar József.
titkár.

Kitünő bácskai

mézeskalács!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a makói vásárra első bácskai mézeskalács küllőlegességgel Bajáról megérkeztem és az Iritz Mór előtti téren finom és jó mézeskalács süteményemet a n. é. közönségnek bátran ajánlhatom. — A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Hóhs Nándor, mézeskalácsos.

Mennyit ér egy koponya?

Egy új kereskedelmi cikk.

(Lapunk tudósítójától.)

Makó, márc. 22.

Egy apától kérdezte ezt tanuló fia: Édes apám mennyit ér egy koponya?

Az apa nagyot nézett és azt felelte, hogy: „Ki micsodás.” Van tartalmas és tartalmasabb, üres és üresebb koponya. A tartalmas, egészséges észjárású koponya sokkal többet ér az üres koponyánál. Némelyik eszes, okos koponya megfizethetetlen. De hát miért kérdeztél ezt fiam? azért édes apám, felelte a fiú, mert venni szeretnék egyet.

Az apa erre a kijelentésre még nagyobb nézett.

— Minek neked, az a koponya? Van már egy neked, vagy talán kevesled?

A fiú aztán az apa érdeklődésére elmondta, hogy olyan koponyáról van szó, amely már vagy 100 esztendőig el volt temetve. Elmondta azt is, hogy egy tanuló társától akar venni, akinek több ilyen koponyája van eladó. Némelyiknek már a fogai is kihullottak, de van közöttük egészen ép egészséges koponya is.

Akik nem tudják, hogy honnan kerültek ki ezek a koponyák, azoknak álluljuk. Az Arad-Csanádi vasúti állomás épületével szemben tégláigető gyárat építenek a Mészáros testvérek. Az alapozások alkalmával onnan kerültek ki ezek a koponyák és lábszársontok. De kerültek ki onnan más, talán értékesebb holmik is, de ezeknek nyoma veszett.

Szóvá tesszük ezeket a dolgokat mert nem tartjuk helyén valónak, hogy az ilyen ásatások alkalmával kikerülő embercsontok szanaszét heverjenek és a gyermekek azokat szíjjel hordják.

Az építkezők bizonyosan jelentést tettek erről a sirtelétről a hatóságoknak. Csodálkozunk tehát azon, hogy a hatóság nem gondoskodott ezen embercsontok eltakarításáról.

Ne esodálkozzék tehát ezek után senki, ha majd ezek a csontok esetleg a piacra kerülnek és valamelyik élelmes gyermek így szólítja meg: — Bácsi! vegye meg ezt a koponyát. Igazán használható állapotban van még. Lehet belőle boroskupát, vagy olajos korsót készíteni, esetleg emlékül adhatja valamelyik jóismerősenek. Nagyon jutányos áron adom. Vagy talán ez a lábszársont tetszik? Ezt is ajánlom, mert jó, erős még. Nagyszerű védelmi eszköz rablóátadások ellen.

És ha majd jó üzletet csinál, vig kedvel tovább megy s hangosan kiáltja: koponyát vegyenek!

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 23. Szomb. Római kath. Viktorián + Gör. kath. Március 10. Konrad és t. — Nap kél 5 óra 59 perckor, nyugszik 6 óra 15 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Hőemelkedés és elvélve csapadék várható. — Sürgönyprognózis: Enyhébb, elvélve csapadék. Déli hőmérséklet: 9-6 fok Celsius.

— Elhalasztott közgyűlés. Több városi képviselő beadványt intézett a város polgármesteréhez, melyben rendkívüli közgyűlés összehívását kérte. A rendkívüli közgyűlés határidejét szombatira ki is tűzték. A gyűlést azonban a holnap tartandó országos vásár miatt elhalasztották.

— **Birtokváltások.** Ifj. Kis Imre és neje Popon Ilona megvette a Bornát Mihály és testvérei tulajdonát képező 2242 népsorszámu házat 4800 koronáért. Szirbik Mihály és neje Turesányi Erzsébet megvette a Kardos János és neje Forrai Julianna 561 1 népsorszámu honvédi házát 1260 korona vételárért. Dégi Benedek átruházta az 551 népsorszámu házát Dégi Istvánra.

— **Csak Mauthner-féle magvakat** vásárolnak helyesen gondolkodó, számítógazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovasára és a vevők kárára lehetőséges.

— **Megvont jutalék.** Egy régebbi közgyűlés határozata értelmében, a téglagyár tiszta jövedelméből Pákh Kálmán gazdasági szaktanácsosnak járó 3 százalékos jutalékát a város megvonta. Pákh azonban nem nyugodott bele a határozatba, hanem azt megfelebbezte. Ma érkezett le a belügyminiszter döntése, mely szerint ha a város a jutalékot megvonja a gazdasági szaktanácsostól, köteles őt kárpótolni, mert neki ez a jutalék szabályrendeletileg biztosított fizetés.

— **Klein Mór** Korona-áruháza nagy alkalmi vétel hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét!

KÖZGAZDASÁG.

A makói piacról.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, márc. 22.

Makóvárosának mai hetipiacja sem ért többet a szerdai piacnál. Áru most sem volt a piacon még annyi sem, mint amennyire a termelőknél levő készletnél fogva számítani lehetett volna. Ezt a körülményt leginkább azzal lehet indokolni, hogy az utak járhatatlannak a folyton tartó esőzés miatt, így a termelő messze fekvő tanyájáról nem jön, csak ha a szükség hajtja a piacra.

Különbön a mai piac silányságának oka az a körülmény is, hogy holnap veszi kezdetét városunkban az országos vásár, így igen sokan távol tartották magukat a mai hetipiacról, mert az országos vásárra újból be kell jönniök.

A mai piacon tehát nem igen volt sem kínálat, sem kereslet. Nyomasztólag hatott még a mai hetipiacra az a körülmény is, hogy a terményárak a budapesti piacon ismét estek. Ennek oka, mint azt előző számunkban megírtuk, az a körülmény, hogy a budapesti börzére nemcsak az ország minden részéből a legjobb terméskilátásokról szóló jelentések érkeznek be, de ilyenekről értesítik a központot külföldről.

Más években ilyenkor még a legjobb terméskilátások mellett is emelkedett a buza ára. Ezt pedig leginkább a budapesti és általában a nagy malmok idézték elő, melyeknek készlete erre az időre rendszerint elfogyott. Ez éven azonban a malmok körülbelül az új termésig elvannak látva buzával, így áremelkedésre nincs semmiféle kilátás.

E hatásoknak a nyoma meglátott a mai makói hetipiacon is. Azt a kevés buzát, melyet többnyire a városból és a közeli tanyákról hoztak a piacra, már 10—20 fillérrel olcsóbban vásárolták, mint szerdán. A mai piacon

nem fizettek a buza métermázsájáért többet 21 korona 10-20 fillérenél.

A kukorica mennyisége is alig vehető számba. Oly kevés került belőle a mai hetipiacra. Métermázsája erős kínálat mellett 18 koronáért kett.

Arpának és zabnak hire-hamva se volt a piacon, így erről, miután ez jelenleg megszűnt piaci cikk lenni, nincs is mit írni.

Hasonlóképp vagyunk a vöröshagymával is. Ez sem képezi már a mostani piacoknak árucikkét. Azt a kevés mennyiséget mit némelyek mégis a piacra vitték, alig akarták megvenni 10-12 koronáért métermázsánként.

A fokhagyma métermázsája még 6-7 koronáért sem kellett senkinek.

Keresett árucikk csak a dughagyma volt, melynek métermázsájáért a mai piacon is fizettek 60 koronát.

Leharapta a nyelvét a kutya.

Motó: Ne játsék a gyermek kutyával.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, márc. 22.

Különös baleset érte tegnap délután Csantavéren Eisenstädter József kereskedő két és fél éves Mihály nevű fiát.

A kis fiu az udvaron játszott a kutyájukkal, ingerkedett vele, majd egy darab vajaskenyert vett a kezébe s ugráltatta a kutyát. A játék vidám volt s a szülők mit sem tartottak veszedelemtől, mert a fiuak kedvence játszópajtása volt a kutya. Egyszerre rémes sikoltás hallatszott az udvarból. Eisenstädterék kiszaladtak, a fiukat ott találták, fájdalmasan sikoltozva, de nem tudta megmondani mi a baja. A vérző nyelvét mutatta.

Orvost hívtak hozzá s az megállapította, hogy a kis fiu nyelvét leharapta a kutya.

Az orvos tanácsára a fiut még tegnap délután bevite az apja a kórházba, itt azonban nem vétette föl, hanem még az esti vonattal felvitte Budapestre, hogy ott vegyék a fiát ápolás alá.

65 hold prima here-föld haszonberbe kiadó. Értekezhetni lehet Iritz Miksa tulajdonossal.

Gyomor baj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorirrágást, hasmenést és egyéb gyomorirrágást. Hirtelen rosszullett és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnek kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon eli x.fmmar ffo védjegy rajta van.

Allítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot meg-találja benne, amire - szüksége van. -

Megérkezett!

2600 méter tiszta gyapju férfi ruha szövet, valamint nagy mennyiségű női ruha szövet,

melyek mesés olcsó áráért 416 szerezhetők be az

Alkalmi áruházban.

Kossuth szoborral szemben.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (20)

Két fiatal szív szomorú végzete.

ELSŐ RÉSZ.

IV.

Babette felhordta a csemegét és felszolgált a fekete kávé.

A férfiak politikáról beszéltek, a mint az egy vidéki lakoma végén illik. Tragy hű maradt a szavojai uralkodó házhoz, kárhóztatta a Cavour politikáját és sajnálta a becsatolást.

Serraval Márius, ki az új korszaknak köszönhetette bírói állását, kiemelte a népszavazás eredményeit s felsorolta az előnyöket, melyeket Szavoya a nagy francia családdal történt új egyesüléséből húzott s a legujabbban vágott utakat, a munkában levő vasutakat.

A császárné csak most ajándékozott Annecy lakosságának egy pompás hajót, mely most a tó két partját kiszolgálja.

A bankár, mint körültekintő ember, majd ennek, majd annak adott igazat és Serraval Jean a tapasztaltakon okulva s nem sokat törődve vele ha összeütközésbe jönnek is a Simonne apjának a nézetével, a lánykával beszélgetett.

Nagyon boldog volt, hogy felhasználhatja ezt a vitát, mely lekötötte a férfi vendégek figyelmét, hogy csaknem egyedül maradjon Simonnenel.

Zenéről beszélgettek. Simonne a 18. század réi olasz mestereit dicsérte, míg Jean Mozartért rajongott.

Serravalné közömbös lévén a politikai nézetek iránt, követte szemével a két fiatal sokat mondó arcjátékát.

Csak egyes szavait hallotta társalgásuknak, de ajkuk mozdulataiból kitalálta azoknak gyöngéd jelentését. E rejtett rokonszenv felfedezése, melyet egymás iránt éreztek ahelyett, hogy aggodalmat keltett volna benne, inkább belső megelégedéssel töltötte el.

A vita zsongása által ringatva, félig elmerülve abba a boldogságba, mely a bőséges lakomát követni szokta, elgondolta magában:

„Ha szereti Simonnet miért ne venné el?”

A fiatal lány szegény, az igaz, és az apja csunya uri ember; de mi még gazdagok vagyunk, hogy Jean szive szerint nősülhessen. Simonne olyan tulajdonságokkal van felruházva, melyek többet érnek hozományánál... Az apa elmegy másfelé kalandot keresni, a gyermekek meglepednek a közeliükben és én boldogan élek közöttük.”

És kitűnő asszony áldott ajkai elnézően mosolyogtak erre az álomra.

(Folyt. köv.)

Hirdetmény.

Az Uri-utcán levő emeletes házam, melyben jelenleg a posta van elhelyezve, udvarán kettős magtárral és ugyancsak az udvaron levő kényelmes uri lakással eladó.

Értekezni lehet 425

Iritz Herman

tulajdonossal főtéri lakásán.

A Korona-depóba

megérkeztek a közelgő husvétii ünnepekre a legtisztább, legjobb kóser borok, szeremi ó-szilvóköly, vórium, törköly stb. A Korona-depó híres rizlingi bora utcai kimérésre, literje 88 fillér. — Az árak — dacára a nagy drágaságnak — nálam a régiek maradtak.

Prima

here-széna

kisebb és nagyobb mennyiségben, valamint tehénnek való széna

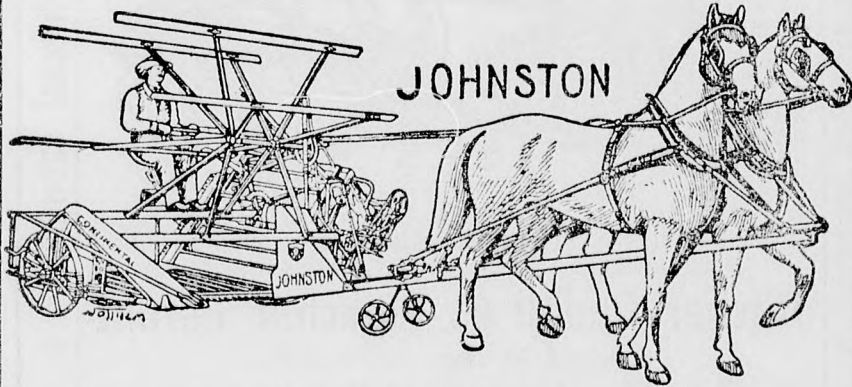
kapható

Iritz Sámuel özv. cégnél

Ujonnan megnyilt

mezőgazdasági Makón, (a Kálvária-utcában, az új kórház-gepraktárában, zal szemben) állandóan raktáron tartom az egyes és kétvasu acél ekéket, kapá-eredeti Bächer-féle kat és minden a talajműveléshez szükséges eszközöket. Az ekék fejei acélból készülnek s így törhetetlenek, a kormányok pedig páncéllemezből készülnek s így a föld nem tapad (ragad) rájuk. Állandóan raktáron tartom továbbá, az eredeti Melichár-féle Unicum-Drill sorvető és IMPERATOR

műtrágya és magvető gépeket, melyek miután sorbavetnek és sorba trágyáznak, utolérhetetlen tökéletességüknel fogva ezideig páratlanul állanak e téren s már is nagy keresletnek örvendenek.

Nagy ujdonság! Az eredeti Johnstons-féle, 1912. évi egyszerűsített, ezidőszert a legcél-szerűbb, tökéletes kévekötoző-aratógép, mely Makón és környékén több mint 200 gazdánál működik.

Fontos! Az aratógépek részei nálam egész éven át bármikor kaphatók s így a legsürgősebb munkaidőben se történhetik az aratósnál semmi fennakadás! Mindenféle gépek azonnali javítását a legszolidabb áron elvállalom s jótállás mellett teljesítem. Manilla kévekötoző-zsineg nálam gyári áron kapható. Legujabb! Légűtéses (vishűtésnélküli) legujabb motor. Egyszerű, veszélynélküli s bárki által könnyen kezelhető. Rendkívül olcsó üzem! Elsőrendű tiszta gépolaj, folyton raktáron.

Bächer Rudolf

ekegyárának

kerületi képviselője Makó és vidékén

428

Melichár Ferenc

vetőgép-gyárosnak

LIPTÁK BÉLA

Kálvária-utca, újkör-házal szemben.

NŐI FELÖLTŐK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban;

színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

0 0 Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. 0 0

Mértékszerű rendelesek elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék

Keresztelő párnák fejkötők és himzet, piqe paplanok.

Női bluzok a legizlésebb kivitelben.

(171) Szőrmeárúk,

beák, muffok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. Legujabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások **Pártos E. és Tsa** Makó. Főter, (az Otthon kávéház mellett)

A makói és környékbeli gazdák többszöri ismételt óhajának tettünk eleget, amidőn Makón, a Kálvária-utcában (az új kórházzal szemben) gazdasági gépraktárt létesítettünk. Ezen raktár vezetésével

LIPTÁK BÉLA

urat bíztuk meg, aki minden erejével azon lesz, hogy a n. é. gazdaközönség eddig élvezett bizalmát továbbra is fentartsa. Említett raktárunkban állandóan készletben lesznek:

A hirneves „Bächer“-féle egy és többvonó ekék és talajművelő eszközök.

A világhírű „Melichar“-féle „Unicum Drill“ sorvetőgép. Az „Imperator“ műtrágyát is sorbavetőgép. Továbbá a hazai viszonyoknak a legteljesebben megfelelő „Johnston“ kévekötoratógép, fűkaszáló gereblye és elsőrendű manillaszineg.

Érdeklődőknek mindenkor helyszínen - vételkötelezettség nélkül - felvilágosítással szolgál:

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc
Budapest, VI. Nagymező-utca 68.
293 Magyarországi vezérképviselő: Szűcs Zsigmond.

Egy irnok azonnal alkalmazást nyerhet nálam.
Dr. Kozma János, 421 ügyvéd.

Lapkihordó-fiuk felvéteinek a kiadóhivatalban.

Kiváló minőségű **5 éves rizling, kövidinka és Bakator** literenkénti ára 1 korona.

Muskotály ára 1 korona 20 fillér
Iritz Sámuel özv. cégnél.

A „Makói Független Ujság“ előfizetési ára vidékre:
Egész évre . . . 14 Kor.
Félévre . . . 7 Kor.
Negyedévre . . . 3 K. 50 fill.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „Makói Független Ujság“-al. A „Makói Független Ujság“ mindent megír, semmit se hallgat el.

Uj gépműhely megnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. gazdaközönséget, hogy 1912. évi jan. hó 1-én Makón, az új kórházzal szemben levő házamban, új gazdasági gép- és alkatrész raktárt, valamint nagy

gazdasági gépjavitó műhelyt nyitottam.

Elvállalom mindennemű gazdasági gépnek a legpontosabb kijavítását, um.: bármely fajta arató, cséplő, vetőgépet stb. Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek, az aratógépeknek, már a tél folyamán való kijavítását. — Uj aratógépeket az első idényben személyesen állítok munkába.

Raktáron tartom állandóan Csanádvármegyében a legjobban bevált Johnston-féle amerikai kéveköttő és marokrakó aratógépeket. Bächer-féle világhírű tüköracél kormánnyal ellátott, egy, két és több vasu ekéket. Melichar-féle leghíresebb párossoru „Unicum Drill“ és műtrágya-szóróval egyesített vetőgépeket, a legteljesebb négyzetbe állított amerikai kukoricavetőgépeket, fűkaszálókat, szecsavágókat, kukoricamorzsolókat, vas és lánchoronákat, hengereket, kukoricakapákat stb.

Az aratógépekhez szükséges alkatrészekből, manilla zsinemből, olajból, állandóan nagy raktárt tartok.

Megemlíteni kívánom még, hogy a „Csanádmegyei Gazdák Aratógépszövetkezetének“ felosztásával a

JOHNSTON ARATÓGÉPEK

alkatrész raktárát vettem át.

Főtörekvésem mindig oda fog irányulni, hogy mindenkit, ki bizalmával megtisztel, a legjobban kielégítsek, a minék elérésére szakképzettségem elég kezességet nyújt. Igyekezni fogok mindenben, mindenkor a legjutányosabb árakat szabni és a javításokat a legrovidebb időn belül eszközölni. — Becses pártfogásukat tisztelettel kérve

Lipták Béla gazdasági gépszerelő és lakatosmester.
MAKÓN, az új kórházzal szemben.

Nem szabad, dehogyan szabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katonai és cigányzenét élethűen játszva az eredeti „Eufon“ tölcsernélküli beszélőgép, mely legujabb dupla kottával csak 40 korona

WÄGNER „Hangszer király“-nál BUDAPEST, József-körut 15-1.
Használt kottákat becsereél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Aki arcának üdeségét s kezének, fogának fehérségét meg akarja tartani csak **Tubarózsa-**szépitőszereket használjon. Tubarózsa-krém az arc fényességét, pattanásokat, arcráncokat megszüntet. Teljesen ártalmatlan!

Tubarózsa-kenőcs a legjobb sömör, szeplő és májfolt elmulasztására!

Tubarózsa-tej-től az arc hófehér lesz!

Tubarózsa-hölgypor, Tubarózsa-szappan, Tubarózsa-szesz, Tubarózsa kölni víz, Tubarózsa-hajszesz, Tubarózsa-illat stb.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjobban elősegíti! o o o o o

Az öszülő hajnak eredeti szint ad a **Hajregenerátor!**

»Salofor« a kéz- és lábizzadást legbiztosabban megszünteti! Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességek nagy raktára.

JENEI SZÉKELY LAJOS gyógyszerháza a »Szent István«-hoz
M A K Ó N. (a róm. kath. templom mellett.)
Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.